

լութիւն զարմն։ Ան ատելնը զինուորները սպահագուեցան կրակ ընել, որով շուտ մը բազմութիւնը ցրուած է, խոռվարակներէն քանի մը հօգի ոչ բնակեցան։

ԳԱՐԱԲԱՆ

փորւա, Մարտի 10: Քանի մը շաբաթէ վեր աս
ծայրացաւքը ուրախ կերպարանք մը ուսուցած է: Երկայն առանձնահետաց հզն ու անձուկը փարասերից՝
Փարիզ իր առջի մինակը կը դառնայ: Եղիսուսան
գայտնուած վաց կապերու երկայն շաբաթը կը կը տես-
նամ: Խանութիւնանեւը շատ նոր նոր յայտարա-
րութիւններ կը համեմէ: Եյէւմուտը կապի կը մտնէ,
կայլուաններուն դիմերը կը բարձրանան, ստակն
աւ շրջան կ'ընէ: ու իրարու վաց վրասահութիւնը
կ աւելից: Առ առեն բանին պատճառ կառայարու-
թեան այրական վարժմանքն է, որն որ կորդը կանոնը,
խալարութիւնն ու իրաւանքը ամեն կերպավ պաշտ-
պանելու կը նայի:

Աս օրեւո ամեն հայոց զարժանալով մը կառավարութեան հանած երկու շրջապետութեան թղթերուն փոք կը խօսի, որ ունեմ աս թիւնը կ աս ապեսաներուն խօսի. կը հրամայէ, որ ամեն տեղ կարմիր հասարակագուստութեան նշանները, ոչ ու նըրն կարմիր գրոչն ու կարմիր զբարդիլ հասարակութեան թղթեան ծառին վրայն վերընել առան, մինչեւ նաև, իշխանաթիւն այլ կու առ առանց օր հարկաւոր եղած ատեն զինուորական զօրութիւնն այլ իրենց սկսութեան կարող ըլլան կանչել : Խոչ է բրուրդին մէջ կառավարութիւնը կը հրամայէ որ ու արգի ու կատոնի բարեկանաց, բուռած բնիւրութիւնը լուծուի, որուն անդ ամենեւուն մէ մասք Օրինուորականները (Légitimistes) էին : Բայց հակառակորդաց կազմը միշտ կառավարութեան գէմ իրեն չափը յառաջ կը առնի : Ենոյս նին աղդային ժողովրին մէջ ու պիտիններէ ու լուսին - Առէն հիմակաւոն ուղարկուած աներուն դէմ իրուսելով, զարձեալ ու Լանդրզինին սուրած տարի Գեւարուարի 24էն եաբը առ մամնաշեաց կառավարութեան մէջ մասն առեն հանուն յայտարարութիւնը յառաջ բերին, որուն մէջ Պաղցիս իրեւու, իրեն սկիզբ հրատարակած էր գերանինցից հնու բարեկամ մասը, ու Խոսլիսից աղասութեանը որոշուածն կենալ : Ան առեն ու Լանդրզին բեմ ելաւ, ու ըստ որ իր յայտարարութիւնը պէտք չէ անանէ հասկընով, իրեւ թէ Պաղցիս Երանուորդի մէջ պատահած ամեն ու ամենութեական շարժմանց պէտք է որ թէւ թիւն թիւն ըլլայ : Խոր փոք ու Տրաէն առ Լուսի նորէն րեմ ելաւ ու հրապարակաւ, ըստ որ Կառավարութիւնը Լանդրզինին յայտարարութիւնը իրեն հիմ առած է, ու անոր մասց հաստատուն կը մնայ, բայց հակառակորդաց կազմն ուղածք՝ պարզագետ պատերազմ է, որն որ մէսք իրնար ընել, ըստ :

— Ерѣмъ лупагѣтъ оғын ор кынапханыжъ ғасыр жаша
шоғырт тебългѣбасызъ тиңиңиңиңи կюе шоғыр, Шарынф Өйн
беттөрб иштэ күр ғоругыгъ, ор Саломарб Кызынъ. Ки-
ни Токтакынъ иштэ жасынъ майыр жынышъ, мийнъ ор
Шаданап асынаныч әмина тұратынъ жынысынъ. ғасын ғы-
шын асынаныч кынапханыжъ иштэ жаша ғоруг құнай беттөрб,
күр әшикъ ор Шарынф бүйін беттөрб асынаныч
жынысынъ жасынъ тұратынъ жынысынъ беттөрб иштэ
шоғырт, жынысынъ күр և ор Саломарб оғын Айерра жасы-
нанъ жасынъ майыр жынысынъ шарын майыр ор Айерра.
Ор құр ор Шарынф бүйін беттөрб Шаданап асынаныч
жынысынъ жынысынъ беттөрб жасынъ шоғырт жынысынъ беттөрб,
жынысынъ беттөрб жынысынъ беттөрб жынысынъ беттөрб.

Ամաց 7ին Պ. Տրուեն ար Լուի ապդային ժողովը էն արտաքին դօքոց վրայ դրուած մասնաւոր ընկերութիւն ժողովըն անդամներուն գրսի ակրո թեատր էն բանուած ճամբառ վրայ երկայն բարակ խօսած էր . ու թէ այսէտ խօսուածները շատ իիհամ ծածուկ լիր պահանձնին, բայց, ննայէտ քուննալ ու թէ պատր վրայոցէ, ասշափ յայտնի է որ Պ. Տրուեն ար լուի առ ճաներ նիւթե երան մէջ շատ զգուշաբենուրե խոչէմութեամբ կը վարուի, որովհետև իր խօսածներուն վրայ ամենքը դու եղեր են, կը ըն : յախինդ Պ. Տրուեն ար լուի ըստը է, որ Դարդիկարի սառավագրութիւնը Նորմանի մէջ եղած ամեն ապրուած ական շարժ մանց պաշտպան կննալը Վաղիկայի գտանկար շրմանչար, ու պաշտպան կննալու աղ դպրատական չէ . Անոր համար ալ Հառմայի ու Գունանցի հասպատակագուստ թիւները շնանցաւ, եւ ուրիշ մէծ աերութեանց Շնու խօսակցելու վրայ է որ առ երկիրներուն ճար մը հայտցուի: առէ Առաջ Ըստն ալ մանելուն վրայ Պ. Տրուեն ար Լուի

ապատախաններէ, որ աս գործիքը՝ միայն տեղացինց
ու առանձին զբարպետի մը ձեռքով եղած ըլլալով,
հաջողացի կառավարութիւնը բաւական որատեսա-
ընկարծեր առ բանիս դէմ բորբքելու:

— Հ անկառմիք զօրացովը ը ողը գաւառներու օրապվանին հրանձն մը հանելով՝ կը պատաժի որ շըլլայ մէ պաշտօնականիները բացի իրներու թշը յօդատածներ գրելու զըստին։ Աս արդեւը որ զնէ թէ կառավարութեան կողմը և թէ անոր եւ մ գրողներուն։ Վերեւայ որ կառավարութեանը ու հրանձնը զգուշութիւն մը ընկըռ համար հանուծ որովհետեւ իր հակառակորդները ամեն կերպար աշխատին որ զինուանինը զինէ հանեն, անոնց թշը երկրասահութիւն խոժեն, ու կառավարութեան գէմ թշնամի ընեն։

— Փարբից, Մասոսի 11: Խնդիր յայտնի է, ուստի առաջան Մայիսի խոօսվելեանը և ամենահամարկեածները՝ Պուրժ փօխադրուեցան, ուրիշով ըստոց նույն իրենց գոտաստոններ: Ես օրեր ոնենքն խելքը միավու մը Խոտախայր մը Ճ'ող ու գոտաստոնին վրայ է՝ որն որ Մարտի կին րա ու եցա: Քաղաքիներն ալ ասոնց վրայ երկայն րա ակ Հատուածներ կը գրեն. որմի՞ բարդապէտ եռուն հաստինուած առաջ նիւթ կու ասէ:

— Կեզ ի կայեղ ա Դաշտիայն շատ ստակ է Երևան ։ Փարիցի մէջ ժողվուած ու խրկուած գումարերէն զատ որոնք միլիոններու կը համեմ, առ ուր Լիճածի եպիսկոպոսը՝ 5000 ֆրանք, ու Վանիցի պիտիուորը՝ 14,000 ֆրանք խարբեցին ։ Ու Քահայապետութիւնը ։

— Արքն, Մարտի 1: Յեղափոխութեան ապրելով բարդ գաղափար Գաղղիայի մէջ միացն եկեղեցական հանձնութով, ու քանի մը քաղաքական խնդիրներով նցաւ: Ֆարվարիներու զբոխները ժողովուրդը բոլովտ բերքուել ու զեղչին, որ իրիկանը աները լուսաւորել ան: բայց լուսաւորած շատ քիչ տուն անձնուեցաւ: ակայն փողոցներու մէջ խռովուրուսներու խմբերը պղզաւած էին, ու առաջինուն թիւ ան զեմ սասուիկ պատճառիքներ կ'ընեն: — Երեկ պիւմ ց սպարակուուր երկու ժամանակ ալ գոցել առաւա, ու մէկաբերուն ալ ապառնաց որ ի եմ և խռովուր ու ապրամիւրուցիւն խսորերէն չեն զգուշանար նև, իրենց ըրին ալ գալիքն առ է: Կարմիր զինարկիները ասարակապետութեան ծառերան վրացին ունեն մէջ զար պիտօր առնելին, եւ ուսոր բարդ առապեաները պատասխանառու զբուած են: — Ա իշխանելք մէջ Օրինառորականները մէկանել կան ու հասարակուուր առաջան ծառերը փորեցին անհեցին: Իսկ Հասարակուուր առաջանները նորէն երին անհեցին: — Ըստ քաղաքակար: մէջ ազային պահապաններուն վրայ ապառաւիրութիւն առ ու ունեսուեցի, կառավարութիւնը ասոնք լուծեց:

մեծնի մէջ պիտի թիւքանսթները ձեռքբերնեն ա-
ռու : Դա Մարտիվու ու բազրութիւր և զոյն տեղուանիք
միաւորականներն ու Հասարակացը ու ուկանները
ուրա հետ միարանութիւն քրիմ Պանարարդ էին
ուղան գէմ, որուս զի ըմալու ընտրութիւնները
ենց կողմէ շահնիւ :

— Այս բժին ազգային ուսականներուն լուծուե-
ն պատճառն աս է, որ Գետարուարի Հայն յեղու-
սուս թեան տարեզ արձին Հանդիսին մէջ ասանէ
ու ացին . Կեցցէ Հասարակական Հասարակացետու-
թիւնը . Աեցցէ Պարուես, Կեցցէ Խառսոյ, և այլն :
ուսի նաև որ մինչև Հմատորաց զբունքն ազ-
տու ըմալու, ու զօրքը մէջ մանելով քաղաքը խա-
ղուցանց ըլլոց : — Քանի մը ըստիներ կը պատ-
ու որ Պատի մէջ կարմիր զիարեկները վար առ-
ւելուն պատճառու խուզութիւն ու աղունե երու :
զա ազգային ուսականները մէջ մանելով խու-
զարմիները զբուցին ու ճազին ըզը Հանդարտե-
ցին :

— Դարիկ լուսկիթը ասանէ կը դրէ : Աքանի մը
է ի վեր լուր մը տարածուած էր, իբրև թէ Առ-
կառավարութիւնը բարձրաց զն Գանեն խնդրած
այս որ Խոստութիւնուրաց նեղոցէն Բուսի նա-
տորիթը մը կարող է լիս Միջերկրական ծովի ան-
ելիք . և թէ որ բարձրաց զն Գուոք առ հրանիթը
այնէ, ան ասեն բանի կ'անցիք : Առ լուրին տա-
ճուռական պատճառ եղան Մալլացէն Փետրուարի
ին և կած մը վմերը . բայց երնակա սուսագութենակի
ել որ աս լուրը սօւտ է . Փետրուարի 16ին Կո-
միտինս պոլսէն ելցող վերջնին շաղենաւը առանի
ը Հերակլէ:

— 1 ማግማቷዬ ዘዴሮւንኩ የዚህንናውን ቁጥርኩ ነጠማ
በት ክፍተኛውን ሙሉ ክሮ የሚጠበቅ፣ ወያዝዎች እናኝ የዚ-
ህን ወጪዎች ጥሩምባቸው፣ ወደፊት የሚጠዋቂዎች እኔ ይቻ-
ል መስተካከለሁ ሙሉ ሆነቱን የሚመለከት የሚኖረው ሰ-
መንታዊ ቁጥርኩ ሙሉ ሆነቱን የሚመለከት የሚኖረው ሰ-

ու, դաստիարակությունը տէրութեան երեք հիմնական
իշխանութիւններն են, ու աէքավթեան հիմնացը,
այս Բաքվ՝ Կրօնի, Կարդի կանոնի եւ արդարութեան
Ներկայացուցիչներն են:

ԱՆԴՐԻԱ

լաւագ, Մարտի 10: Ըստոց նին բեղդիայի թու-
գուհին Օսկենուն և զարգի՝ Տուքի հասու, ուր որ
(Անդ դիայի) թուպուհին, արմաւրի զարդն ու թուզ-
դիայի զետպանը զիմացն էլու։ Իիշ առան հան կե-
նարկն եւորը թագուհին դեպի կ Կվերսինդ Հուզ Զար-
դոց էլու։ — Անդ դիայի կողմն պրինսով ժողովրդի
խառնած գևաղանը Պ։ Հենրիկիս Ֆլիխ Լինուս
դարձաւ։

— Հնդկաստանի լուրերուն պատճեռաւ ունից,
թէ ան թշթէ ըր գար ննկան : — Կատամարած թշթէն
ու կա ինքն անզ Պատբիերը Հնդկաստանի քանա-
կին ընչ հանուք հրամանաւագ դըռւ, ու Հրան-
կաստանի ընկերութեան ժողովքն ու Մարտի Շն
առ պրոցեսը հաստատեց : Արուելք որ Վնդպինյուն
Հնդկաստանի Անդիմերը նուածելու համեր զօրք պի-
տի խորագի : — Անձնապի բանակին, որ 25—
30,000 մարդու կը համարի, առև օր կ ոցած եափոք
5000 գանձու սակերթն է :

— Կոր Խորեկն (Վերբիկայի մէջ) Վիվըբուլ
և կած լուրերը մինչև Գետպուարի 14 կը համեմ:
Առաջ ու հաստիկ պատճեննե առ է, որ ուկին ու
ուստ է, իսկ ամենէն առ էլի միաւուսած ապրանքը
բամբակ է: — Դալիքիունիս ուկին պատճենաւ.
Վայրդներուն մէջ կոխ ու խովութիւն մուեր է,
ու գեռ կը տեւ ։ անիշխանութիւնը վերօքն աստ-
ճան հասած է, ու նորագոյն լուրերը կը պատճեն որ
առեւ ։ մարդուսպանութիւն ու աւագուկութիւններ աղ

— Г. տենակալաց կամ՝ Կրտսերուն Խորհրդեան
մէջ Մարտով Ծին 1. օրու Աղենվէմ ժայռիցին գահերէ-
պին հարցում մը ըստ թէ արդեւք ստվիկ և ան լուրջը,
որ կա ավարտ թիւնը թափառ որուիսու զինանոցին
զւնը ծախսավներուն ապասու թիւնն առաջ է, որքե-
առ զի՞րի թիւնն կարող ըլլան ետ առնուշ, որպէս զի
երթուն Սիկիլիացւոց ծախւն : Թէ որ, ըստ Արեն-
էկյ, առ բանս առցոյ է, ան առնուն որից բան բան-
էւ, բայց եթէ բարեկամ ակրու թիւնն մը պարտա-
հուն եռած է օսուում ինձնիս ամսթակի ենուած մը

զարդարութեամբ առօղի աջք զարդող պարսկա է Արքան Անգլուան Ժողովրդի գահերքցը պատասխան տուա. որ ասիկա տուցը Եղած է, ու իւացաւորական զինանցին թնդանօիններն ալ եւս տառ կառավարութիւնը Հաւանած էր. բայց Հրամանը որոշելին ու բանը ընթացին ետքը՝ կառավարութիւնը տեսաւ որ միաներ է, անը համար շատ առեցաւ ու տասնկ ոչ գրեց Նեապոլիսի իր գեւագում, որ Նեապոլոց հասավարութիւնը ապահովցը ու որ ասիկա մէջ մ'ալ ըրպասահիք: — Արքա Այսին գորչ խօսքն առնեցը՝ Անգլիան, ըստ, իրեւ 1812ին սահմանադրութեանը երաշխուոր՝ Անգլիանցուց ոչնիւր դրասական է: Բայց իրեն գև ըստ Արքա Էպրուին, ու ցուցուց որ Անգլիա առ բարի մէջ չէղաք կենացը և Անգլիանցին դրան ալ ոս կողմէն էր. Նեապոլոց թագաւորը, ըստ, Արքունիքի գաշանց զօրութեամբ Նրկու Անգլիաներու թագաւորի տիտղոսն անի. Անգլիա ալ առ գաշանց Հաւանած է. տուցը և Անգլիա առ գաշնիրը ուսելու համար ուրիշ տէրութիւնները ստիպելու. պարագանեան չէ, բայց նորը անկից չփրինար քիչ մ'ալ հնաւանակ: Հնանկ կը կարծին որ մեր կառավարութիւնը անսնկ բաներու մէջ քիչ մը ցանցուոր ուղարկաւաս, պահը առ պահանոր հնաւանին ուրիշ:

— Ան տաեն Լորս Մինչդպ՝ որ 1847ին Կեապրիծ
և բալոր խայթա պարտած էր, եր Սիկինա երթա-
ռն ու իրեն և՛ ան կաստվալութեանց մէջ եղած
առանձնա թեանց վայ ուղիղ թիւն տուաւ շատ
անապի որ, բայս, Սիկինայի ու Կեապրոց միա-

լիւնը՝ կարելի եղանակ չափ պահուի. բայց առ խօսակցութեանց մէջ ամենեւին անանձ հիմ չէի զրաբ ար Ամենի ապահով իրենց օրինաւոր թագուացքն ուն առաստանած ըլլան, հասպա զանոնք ու իրաւու մէկ ազգի մը կը մասած էի, որ իրեն իրաւունքներն ու պահանջներն առնելու պահանջներն ըստ Կ'ուոզէ պահել ու արժեցրնել. — Ասոր վայր Նորո Պրակելմ' Անդրցին խորհուրդ կառամ, ըստու, որ երթոյ քիչ մը Վիեննայի զանց վրաց տեղական մեթուն ստուայ, ու միշեցուց ար ան իշխանութ' պահն հետ որ Մինդոյ խօսած է, որիու Անդրց առաջ կը կռասի: — Նոր Ենից առանի պատասխանեց, Խորհրդեան կառասութիւն չունիմ: Բայց ասկեց Բ'նչ կ'ելլէ: Աւարդոց թագաւորը ան գաշանց մէջ նաև. Երուանդիմ թագաւոր կը կռասի: — Նոր Պրակելմ', բայց զաք իրեւ գետայն Խորհրդում շխատրուելու պահ (Ճեղակ), Ասոր առ վէճը լիննաւ, ու պառակ կիրացուածեան եկա:

中華書局影印

Յարագուշը ու ժամանակեայ կառավարութիւնը
գիւղարարի Շին յայտարարութիւնը մը հսկեց, ո-
րով կը ծանուցանէ, որ Դումբանաց ժողովը մը
պիտի ժողովուի, ու Խորութան առհմանադիր ժողով-
քին այ պատգամն որներ պիտի բնտրուին: — Եղին
առ Ժամանակեայ կառավարութիւնը Գլուխուարի
28թիւ ուրիշ ծանուցամ մը տուաւ, որևէ մէջ ժո-
ղովնեան կը յայտնէ թէ Հանձնի կառավարու-
թիւնն չեւ խօսակցութեան մէջ մօսաւ են, երկու-
ակրութիւններն իրարու չեւ խօսուենք, ու մասց-
նելու, որուն համար առ հմույնն ալ ընդունած են-
ու: Երկու ակրութեանց մէջ եղած մաքսերը վերը-
նել: Բ: Մասն ու եղած ազգանիքներուն վայ մի-
բինակ ու հաւասար մաքս առհմանել: Գ: Խոլմա-
տարի միօրինակ կարգ մը գնել, Բլիբատարին գինը
թէ թէ, ցընել, եւ մասն ամայն հեռապրական յու-
րան միօրինակ գին մը առհմանել: Դ: Մետաղէ ու
ժողովնեան առանց առանց ուղղ միօրինակ արժեքու
ու յարգը պրոցը: Ե: Դրսի աերամիններուն հա-
պատակաց մէկ գետապատճեւն մը խրկել: Զ: Պա-
շմակայի մէջ մի մերսն կեղցրնեական զինուորակու-
ժողովը մը ժողովը: Եւ Լ: Առ հասարակ Ալնեամի-
ցոյ ոկնութեան համարի:

— | իմանց, Փետրարի 28: 1. բեկ իրիկուն
քաղըիս մէջ գումառող Գալլիացիները հանգիստ-
կան խնդյարով մէ իրենց հասպահապեաւթեան
հաստառութեան առաքութեան կապարելեն եարը
փայլցէ փողը անցնելով՝ Դաշտիական ու Խառա-
կան հասարակաբառութիւններուն իրարու չեա ու-
նեցած կամ հարաւածած եզրայիսկութիւնը կը
քրոնարկեիմ: Վեեն սիցած անցիքին բազմու-
թիւնը Գալլիացւոց երեքունիան դրսցը՝ որն որ
խայացւոց զրոյնի չետ մէկունջ բացուծ կը առ-
նեիմ՝ ուղարկավեամբ կը բարեւերը, եւ եարը եր-
կոքը մէ կտեղ Կատարթեան ծառն վօց սենե-
ցին, ու սկսոն փամն ի փոխ Գալլիացւոց Մար-
աքընէցն ու խալական ազգային երգերն երգել:

ԱՐԱՐՈՒԹԵԿՆԵՐ

ԵԶԳԻ ԱՅՆ ՏԵՂԵԿԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԱԲ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՐ ԵՐԱՎԵՐԱՆԻ ՄԻՋ

Ա. Ա. Հանունք. Ա. Ստեփանոս մայր էկեղեցյան
մէջ Փետրուարի 15ին Արքաց Նշխարքներան համ
մասունքներան Հանգեսը կատարուեցաւ: Առ հան-
դեսը 1363ին Օռուդոյին պարին ձեռքբայր Հաստա-
տուած էր, և առ ժամանակին ի վեր առեւ տարի
Արքաց Նշխարքը Հրապարակու կը դրտ էր որ ժաղո-
խորդը յարդէ: Խայց Յօվնիչի Բ. Կայսեր առենք-
նալիս որ Էկեղեցական շատ բաներու մէջ բաւա-
կան չափուորութիւններ զրուեցան, աշնակէն Մրցու-
գուածի, մերազ առ Հանդէն ալ արգելուեցաւ եւ-
մինչեւ, հիմա անանի մնացած էր, սակայն առ պա-
տութեան ապրուցն մէջ Էկեղեցականկը առ արգելիքը
պարտաւորութ և նէն իրենիք զիրենք արդա և պետքով:
Նշն Հին Հանգեսը դաշճաւ կատարեցին: Եւագ
խորանին ու կողմանկան խորաններուն քրայ դրուած
Արքու Նշխարքներուն թիւք 220ը կանցնէր, որոնց-
մէ ունաց ամբողջ մարմնուը սմանց ալ մինակ մէկ
մոսր կոր: Ըստ երեսնի Առյօնուն և բո-
լոր Ըստից զանազան մասր նշխարքներէն զայն
Ա. Ստեփանոս Նախավիպային դանէն ու Ա. Գրի-
գոր Նաղբանապացւցն գլուխը կար: Խայց մէզի ա-
մենէն աւելի պարսմանք պատճառանց սնծանօթ
Հայադրէ Արքաց մը մասմինը, որուն անոնն էր
Սարբ Առեւդուն է Հայութուն, որուն բան մար-
միը դրտի առկուղջ էր, ու միոյն ՀՀ-ին շկար-
լու թէպէտ առօր վրայ կարիքի եղածին չափ ընդար-
ձակ ու վաւեր հանօննա թիւն պնառ եցինք, լայց
միայն 1573ին նշն առենուան գերմաներէն լի-

զուաւ զրուած աս միշտակարանը տեսանք, որ աս
Սուրբ Առեփանոնի Հպատակութէ 1543ին տառները
և Առեփանոն եկի վեց օդն Արքոց նշխալքներուն
պահապահնին ձևով այլ իրառակ անուուի մը մէջ
դրուեր է, եւ աս ըրբ պահուութը մըն է, ու իր սոր-
գութեանը համաձայն յարդակին ընդօւնելու հա-
մար ամէն տարի ժողովրդեան առջեւը կը դրուի :
Խոդափ բան էր մէր ազգային պատմութեան մը
առօր վասց զնէ փաք յիշտուի մը զ տնել, գոյցէ
1471ին Հպատակութէն Կոտանդնուպոլիս պարտը-
սութեանէ Եկած ու հաւաքի համար բնակուած
Առեփանոն պահանին ըլլոց, պուծ վասց եղած
գրաւոր յիշտակարանը կը բաւած է :

Եւ Աստվածով Խրենութ Հայացիք Առ-ընդ այ ծանուցանելը յապահու կը տեսնեմնէք, որ է Առ-ընդ Լեռներ, Յնդ մաս քաղցբին Խընդորդ Պաշտպան Առորուր Հայոց Խժաց Խափառ-ըներէն մէխոն որդին, որն որ մինչեւ Հիմա եր Տրաշուգործութեանը համար բարը ժողովորդւն մէջ յորդութիւն կ'ընդունեի: Առ Առուրուրին վորոյ և օմքը ամել Հեղինակ աղեկ քննութեամբ եւ Անդ մաս քաղցբին տարեն կը թիւններէն համեմուց՝ ամէն պարագայոց, տեղով, ժամանակու Ֆիշդ գրած են, միջոցն մէկ հեղինակ մը կոյ որ ազիսութեամբ: ու անցուրիւ խօսքերով, նշյն Առ-ընդին վարը շինած է, բայց անիկա մէկալ արք անահաւատ ու ծանր պատուադիիններուն հաստատութեանն ամեննէն, ին վասա մը շիկնառ բերել: Մենք նախ հու տեղը ու Հայոցիք երաներ ցըն համառ առ պատման թիւնը նշյն Շեղինանիններէն ամենեօք կը զննենք, ու եաբը մեր խորհրդածութիւնները վրան կ'առաջընկնանք:

¶ ¶ ¶ Արքեպիստ Անծ Հայուստանի թագավորութեարքն մէկանութեարքն որդին, որ իր հորմեն ապէկ կրթութիւն մ' ու ան էր, պատամանելիութ և առ առանձնութիւն ունի զոյ, որ շաղամաց որ առանձնութիւն ունի կեանց մ' անցընէ, հօր պայտուն դադուուկ հեռացաւ, ու նույն եւ յա աջ Խրուտագէմի ուուր առցեայն ուղարկութիւն ըստ ։ Իսպայ փախարագ որ հան մեռու բայց նէ, զինքը ֆանաելու համար հօրմեն խորհուած մարդիկներուն ձեռքը կ անդիմի, ուու մը մաներով՝ պայտ ստիւն շիռակ Անդունա զնաց Կ20ին, Բանի փակիւս Ա. Քաջանայրապետին ասենը Անդից Հռու ուց եւր ու նորին Վազնու զարձու, եւ իր բնակութեանը շատ յարօնոր տնօսու, քաղքէն զուր թիւն քիւր բայրու բուռած կազմին Եղան Ս. Անդրեասոսի ժամկ: Իսպայ օրովհետեւ ան եկեղեցին քաղքէն զուր ընթացից նոյն առանձները մարդ չէր եթեմոր, ու տառական կամ երանելքով ուղարձն թիւն տուուզ ու կենուց պիտույք քորութ հօդուորդ Հեար, անոր համար քաջազ եկաւ, ու խոսակիր ըստու շատ հին կիսնաւորներուն ուղարձու անազոյ աշխատաւու եցրու զգեստ առաւ Ս. Տարիկին եկեղեցու մէջ, եւ պայտու իրն հօդացու զանելն Ավրու գործեալու Ս. Անդրեասոսի եկեղեցին քայլու բանակը համար առաւ առանձներուն թիւն կեանը անցուց հեղինակներուն առանձն պատճեն ունի, Անդի Հրաշտակի պէտ առաքերու, քանի թէ իրու մարդ: Առ պրակեաց ընթացքով Երեսն առանձն շարու նաև կ եւ նոյն սրբաւութեանը այ փախանձնաւ, ու իր նահանաւ համբար ըստ քաղքէն մէջ առանձնելուն՝ ժողովուրդը պէտ ունի ի Ա. Անդրեասոսի ժամկ վաղեւ:

Հայոց ժամանակները զիստ առ այս քայլի մը Հայեր
Հառնե հեած էին, ու առ մը զատելու համար Ան-
գնա կը պատօնին ։ Խանը բաշխութեան թիժարալը
աւանելով՝ իրենը ու մեկուց փոթացու մաս եկան
ու հօն վրաբնական Սուրբին պատճեն իրեն ու անօտոր
րացին, և հասանակցին որ իրենց թագավորին որ-
պի է ։ ուստի ունեցը Սուրբին նախանդու քովի իրեն
պահապատ Խաչին, սահմար ու Հայուսան զարձան,
որ Հայոց թուգաւորին բանի իմաստութեան Հոյ իւ ազաւոց
անձիջապիս քանի որ աւոր հնդ իրեն գեղարած իսպա-
կեց, որ երթան ու իր որդւու նորմինը ըլքեւ ։ Խաւ-
րուածներն Անգնա հասան ու իրենց պատկանի ծո-
խացին, բայց Անդ մասին յարդիշին առ բաելով որ
Ասքը կենցածուն ենա տան ու քաջացն իրեն ըստ
որդիքին ու իրու անծանօթ հօն Խաչ ու զերուխ ըստ
ցոյց որ մասնելու ենթաւ հօն մատ կուզեւ, և ոչ
թե իր հորենիցը զանազան ։ Հոյ զերուխներն ա-
ռայ զիս շնչան, և երկու կողման համապատճեանին
օրինացին որ ինչողիր Աղքատին Ա. Արքացն Քա-
հանացանցութեան յանձնան, որն որ երկու կողման
զանազանութեանը լրեալ յնձնեց որ Ասքըն նորմինը
մասնաւելու ենթաւ հօն ուղուք և մաս, ուր որ
Ասքը կենցածութեան առան իր բնակութեան ըն-
արած ու մասներու առան հօն ուղուք ուղարկելու ազա-
ւութեան Ս. Եկեղիքաբեր մասնիքը Ա. Աղքատին պատճե-
նայի մաս ու շատ հրաշքելու կը գործէր, ունու հա-
մար ժաղացքաբան այ օր ու աւելի չեղանակ ուղարկելու ամ-
եր պատճեր ու պատճեան այդեւու իւ ես կեցի ։

Հայոց Ա. Եւ առ Կոհանապատճենի տառնը 455թ Երրոր Գլուխարիկան Արմատավերա. թ ազ առ ոք, Եպիք-էկեծ գուշակապատճեն, Խոստին հօպակուց ապահանց, Ապահանց քայլ ար հիւու, ու անոր անուոր պարագա-ներուն տիրեց ու բաղուք մասնիւ շիմունակ, քարիւ-թենին, զուրոր զանձը քանչեց ու հոգդանեց: Ան-կից եւըր Ա. Եւ զեւսարուսի հեղջացին ար ուրիշ բան-չեր, բայց եթե քարակայս մը, որուն ապահանց քունու շնորակ: Ա. Եւ բերբարանի միջամանի համաց կամաց սկզբան մարդը ու մոռնութե միջւեւ 510 կոմ

Ամենայն Ա. Քահանացարքատին ժամանակին երբ, ու
առենք Սուրբ Իսիդը զննեց Աստի մը յայտնեց, ու
ապագեց որ քաջարին Կրտուն տնաւածով Կուստիկոս
դաց ու շնչեր քայլեցան առաջին հանեւ, Նշան ու
առօս որ քայլեր քանի մը մալթակնի (Քոյրել
թղթնի) բառած է: Խոփակողուր զնոց ու ճանա-
ցուած ին ովու զուու, բայց մորմինը բերելու առջայ
մոց զանազան կարմիքներ բարակ՝ որոշեցին որ իսու-
քի մը քաց գնեն և երկու անձարտ զուարտիններ
ցնեն ու թուզն՝ տեմելոյա համար որ անձուր իրեն-
իրենցու այր կը անմենի: Զաւարտիները շխտուի և ու-
րաք եկոն քաղաք մասն, և կառ քը Ա. Ափակու-
թրան քոց համեցին:

Ըստ մահաման ասելները խափայի կողմէ
Համեմ զարգով Հայագի ճամբորդ գտնուեց
Համականութեան պիտակ մը կրուց ուսպանիլ առ
քենաց զատնութեան մէջ, ուն հառաւածը (Կ
Կիրը, Գ. Ե. Ա.), ուր պատմագիրն իրեն ու իր է
կերներուն համար կըսէ որ Հռոմ Ա. պետրասի
Պօլասի գերկազմաներուն պայմանաթիւն ընդլին եղա
Յանաստան անցանք (Կուչէ Շնդոնցի վրացի
Խորենացըն աս պատման ին պարագ աներաւ և
զնելով կմաս ըսուցի որ Կուշէ ասոնց ընկերները
մէկն ըլւայ բայց Տիգր Խոսերամ Խափառոցի որ
ըլւայն ալ չիկրնար ուղղակի միտուիլ, Բնօւ,
Մրբորդ գարուն վերջիւր և. Հնաներուցին սկիզ
ները նշող Արքէ Գ. Ե. Խոսրակ Գ. Ժապար
Ներնուա ընտանեացը կամ որդւոցը մոյ ամեն
ին միշտակ մը ըրբարպի չ թէ միայն չիկը
նոր աստղութեամբ ըսուիլ կամ ցուցուի,
անանցն մէկն ասանկ որդի շանէր, հապա նա
նշն իսկ անյիշտառակութիւնն ալ աս պատմանեւ
աւելի նեցուկ մը կրոնց ըլւալ, Աերբեգդի Տեղին
կըսէ որ Ա. Լիբերիոսի հօրն անունը Յովհաննէս և
ըլւայ, և. ասկից ալ ունանք հաստատէլ կուզեն
Նրանեւը ցն հայրը Արմենից որ Ժապարաներէն և
մնամ Երկրորդն է, որն որ Յովհաննէս ալ ըսու
ցաւ, բայց ասիկա յայսնի ուսալ է, Բնջ. որ Ա
մուռ Բ. աշխարհաբ մասն չէր, ու Յովհաննէս
նունը՝ իր կանաւորութեան անունն է: Խոհ Սոյ
բն Արքերիոս անունը Կերեւաց որ Խոալիս երթ-
իւն եալը նոր զրուած է, և կամ թէ Հայերին
նունը ան տափեճանի Խանքարուուն է որ Հիմա ու
ոկզբականց մակարիցի գտնելը իսխան զժուար
ինչպէս որ ասու ողբաց ձևոք մասցած ուրիշ շ

ԳՐԱՄՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒ

9 JULY 1985 VOL 117

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		ՎՐԱՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԴՐ	ՎՐԱՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆԱԴՐ
Աշտերառած 100 շնչարտ թմբուրքը	237	արժ.	ֆիլոր 2 ամբ
Աշտերառած 100 շնչարտ թմբուրքը	133 1/2	"	1/2 "
Եթովունը 300 գունդակ միջա	106 1/2	"	2 "
Եթովուն 1 փառակա պարերքի	11-24,	"	2 "
Համապատասխան 100 պահպատ թմբուրքը	250 1/2	"	2 "
Մարտինին 300 գունդակ	134 1/2	"	2 "
Միջուն 300 աւագարտունին միջա	111	"	2 "
Փարել 300 դրանքը	135	"	2 "
Ֆրանցիք - առ Մայիս 120 փիլոր	113 1/2	"	3 օ
Կուսանագունդապատին (Մարտին 13)	392 փառակի 1 արժ.	ֆիլ.	3 օ
	81 պր տեսաբառ է լուծն ամբ		